

RECOPILACIÓ

DE

CANÇONS

Barcelona, març de 2022

ÍNDEX DOSSIER

Pàg.	Cançó	Interprete/Població	Recopiladors	Volum i pàg.
1	Cançó de Nadal	Dolors Cuvies i Banchs/Amer	Joan Llongueres i Joan Tomàs	I/113
2	Els tres segadors	Josep Muntades i Rof/Sta. Coloma de Farners	Joan Llongueres i Joan Tomàs	I/121
3	La minyona de Balaguer	Isabel Tolosa (modista) 1922/Sta. Coloma de Farners	Joan Llongueres i Joan Tomàs	I/138
4	L'esposa morta que parla	Rosa Besora/Odén	Higini Anglès, Prev. i Pere Bohigas	I/220-221
5	L'Escriva	Cecília Vilalta de 37 a./Castellar de n'Hug	Higini Anglès, Prev. i Pere Bohigas	I/239
6	Amor incestuós	Maria Torres de 69 a./Castellar de n'Hug	Higini Anglès, Prev. i Pere Bohigas	I/249
7	Mata degolla. Ballet	Joaquim Sans 1922/Sant Feliu de Pallerols	Francesc Pujol	I/366
7	Col·loqui d'un Fadrí i una Donzella	Rita Rivera (48 a.)/Canalda	Higini Anglès, Prev. i Pere Bohigas	I/367
8	Mare de Déu del Vilar	Joaquim Sans 1922/Sant Feliu de Pallerols	Francesc Pujol	I/368
9	Enemic de les dones	Josep Soler (64 a.) 1922/Sant Feliu de Pallerols	Higini Anglès, Prev. i Pere Bohigas	I/337
10	Cançó religiosa	Josepa Uet (71 a.) 1925/Esterri d'Aneu	Palmira Jaquetti i Maria Carbó	I/381
10	Tornada de glosses	Llorenç Capellà (43 a.)/Algaida		I/381
11	Tornades de llaurar / segar	Joan Pons (21 a.)/Binissalem Margalida Colom (20 a.)/Bunyola 1925-1926	Baltasar Samper	I/384
12	Tornades de batre / collir	Gaspar Andreu (21 a.)/Pina Pina Margalida Vidal (25 a.)/Capdellà 1925-1926	Baltasar Samper	I/385
13-14	Contrapàs llarg	Miquel Puigbó 1904/Sant Vicenç de Torelló	Francesc Pujol	I/396-397
15	Portal de Betlem	Maria Noguera (25 a.) 1923/Sant Pere de Salavinera	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/105
16	Mon marit jau de cortanes	Saldònia Pujol i Rosa Calvet (40 a.)1923/Calaf	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/108
17-18	Casament desfet per una desgràcia	Josepa Aguilar (60 a.) i Mercè Riart (35 a.) 1923/Ivorra	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/124-126
19	Cançó de Llaurar	Josep Pàvia (65 a.) 1923/Biosca	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/135
19	Cançó de Llaurar	Ramon Alceda 1923/Biosca	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/135
20	La noia robada per soldats	Dolors Carrers (30 a.) 1923/Sanahuja	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/144
21-22	La minyona llesta	Carme Esteve (60 a.) 1923/Oliana	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/162-163
22	L'Angeleta de Manresa	Carme Esteve (60 a.) 1923/Oliana	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/163-164
23	La mort de la núvia	Carme Esteve (60 a.) 1923/Oliana	Josep Barberà i Pere Bohigas	II/165
24	En Rosell 'gafa la mula	Maria Sau i Ferrés (55 a.) 1923/Camprodon	Joan Tomàs i Joan Llongueres	II/287
25	Sos pares la volen casar amb un altre	Jaume Aiguabella (50 a.) 1923/Joanetes	Joan Tomàs i Joan Llongueres	II/296-297
26	En Toca-son	Jaume Aiguabella (50 a.) 1923/Joanetes	Joan Tomàs i Joan Llongueres	II/317
27	La carta de navegar	Pepa Vilanova i Capdevila (62 a.) 1923/Rupit	Joan Tomàs i Joan Llongueres	II/330-331
28	Serra de Mariola	Tothom 1924/Concentaina	Germans Sansalvador	III/15-16
29	Cançó de batre	Miquel Sellés i Caltayud (18 a.)/Concentaina	Germans Sansalvador	III/17
30	Tres cançons de batre	1ª Josep Pérez i Gil (20 a.) 1924 Quatretondeta 2ª Josep Pérez (58 a.) 1924 Quatretondeta 3ª Vicent Alòs (27 a.) 1924 Quatretondeta	Germans Sansalvador	III/45
31	Nadala	Josepa Anduix (73 a.) 1924/Concentaina	Germans Sansalvador	III/77
32	Son, soneta, vina, vina	Dolors Arrufat (55 a.) 1924/Cervera	Josep Barberà i Pere Bohigas	III/152
33	Pauleta-Mariagneta	Roseta Felip (46 a.) 1924/Cervera	Josep Barberà i Pere Bohigas	III/157-158
34	Santa Susagna	Maria Franquesa 1924/Freixanet	Josep Barberà i Pere Bohigas	III/167
35	Don Joan ve de matines	Dolors Aymerich i Tarruell (40 a.) 1924/Cervera	Josep Barberà i Pere Bohigas	III/177
36	43. Don Lluís de Montalbà	Carme Vilar (57 a.) 1932-33/Vilassar	Joan Tomàs i Esteve Albert	Mataró/57
37	54. El testament d'Amèlia	Teresa de Lemus 1932-33/Martorell	Joan Tomàs i Esteve Albert	Mataró/70
38	107. La sortida de missa	Carme Vilar (57 a.) 1932-33/Vilassar	Joan Tomàs i Esteve Albert	Mataró/119
39	115. Els tres cavallers i 116. L'escriveta	1932-33	Joan Tomàs i Esteve Albert	Mataró/125
40	129. Muntanyes del Canigó i 130. La donzella que va a la guerra	1932-33	Joan Tomàs i Esteve Albert	Mataró/132
41	167. Les comares borratxes	1932-33	Joan Tomàs i Esteve Albert	Mataró/155
42	XII. Els set dolors de la Mare de Déu	1932-34	Joan Tomàs i Esteve Albert	Mataró/180
43	La Blancaflor	Carme Vilar (57 a.) 1932-33/Vilassar	Joan Tomàs i Esteve Albert	Mataró/197
44	El rossinyol de primavera	Núria Baus i Iglesias (53 a.)1924/Amer	Joan Tomàs i Bartomeu Llongueras	III/234-235
45	L'enamorat ben acollit	Dolors Fageda i Brugada (50 a.) 1924/Sant Joan de les Fonts	Joan Tomàs i Bartomeu Llongueras	III/247
46	Sardana satírica de Rupit	Francisca Bagó (56 a.) 1924/	Joan Tomàs i Bartomeu Llongueras	III/266

ÍNDEX DOSSIER

Pàg.	Cançó	Interprete/Població	Recopiladors	Volum i pàg.
47	La mort de na Roseta	Francisca Humbert (24 a.) 1924/Pollença	Baltasar Samper i Miquel Ferrà	III/386
48	Cançó de «ses panades»	Noies joves de Biniali 1924/Biniali	Baltasar Samper i Miquel Ferrà	III/404
49	Testament de n'Amèlia	Antònia Arquer 1924-1925/Liça de Munt	Josep Barberà i Pere Bohigas	VI/69
50	Els traginers de Cardona	Maria Marfà (80 a.) 1924/1925/Sant Llorenç de Savall	Josep Barberà i Pere Bohigas	VI/71
51	Una cançó <i>vui</i> cantar	Francisco Valls 1924-1925/Sant Llorenç de Savall	Josep Barberà i Pere Bohigas	VI/75
52	Francisqueta, adéu-siau	Francisco Valls 1924-1925/Sant Llorenç de Savall	Josep Barberà i Pere Bohigas	VI/75-76
53	L'oreneta i el pinsà	Carme Farrarons 1925/Les Peces, Albinyana	Joan Tomàs i Parés	VI/90-91
54	Cançó de boda	Magdalena Dries (76 a.)1927/Cal Cinto, Peramea	Palmira Jaquetti i Enric d'Aoust	VI/406-407
55	MODELS RÍTMICS DE LES CANÇONS		Jaume Ayats, 2004	

cançons, entre elles una nadala ben bonica i xamosa que no coneixíem ni havíem vist encara esmentada enlloc.

CANÇÓ DE NADAL

Alegre (♩ = 108)

-²Ga - fa foc i en - cén pa - lle - tes, - la Ver - ge hu - mil li diu. -²Ga - fa
foc i en - cén pa - lle - tes, - la Ver - ge hu - mil li diu - per es - cal -
far la ca - mi - se - ta del dit - xós del nos - tre fill. Que li'n
vull do - nar ma - mã, La'n ga - ra, ga - ra, ga - ra, ga - ra, que li'n
vull do - nar ma - mã, quiha fet a - vui fa - rà de - mã. Xer - ra mo -
rel - la san - ti - fi - quel - la, mo - les de mo - lí cruí, cruí, que la per -
lí, que la go - dt, la go - dé, la go - dó, per vós fe - ta la man - ró.

— 'Gafa foc i encén palletes, —
la Verge humil li diu
— per escalfar la camiseta
del ditxós del nostre fill.
Que li'n vull donar mamà,
La'n gara, gara, gara, gara,
que li'n vull donar mamà,
qui ha fet avui farà demà. —

Xerra morel'la
santifique'l'la,
moles de molí
cruí, cruí,

que la perll,
que la godt,
la godé, la godó,
per vós feta la manró.

De tan alegre que estava,
no hi cabia el pobre vell.
Sant Josep diu a Maria :
— Li'n farem un escambell,
i també un bersolet,
La'n gara, gara, gara, gara,
i també un bersolet
per a bersolà el Fillet. —

N'han baixat tres segadors
d'aquí dalt de la muntanya ;
n'han baixat a l'Empordà
per seguir-ne les segades.

*Seguem-la arran,
seguem-la arran,
que la palla és cara ;
seguem-la arran.*

I el més petitet de tots
duia la faus i endaurada
i oi també lo lligador
si el duia capsat de plata.
La filla d'un argenter
d'ell se n'és enamorada
i l'ha enviat a buscar
per un mosso de la casa.
— Digueu-li que jo ja hi iré
i a les quatre de la tarda. —
Les quatre hores van tocant,
segador no arriba encara.
Les quatre hores han tocat,
segador no arriba encara ;

i en toquen dos quarts de cinc,
segador puja l'escala.
— Déu me la guard, noble amor,
què és lo que vostè demana?
— Per a sê el bon segador,
vol segâ un camp de civada?...
— Prou la'n segaria jo,
segons on la'n té sembrada.
— No és sembrada en cap turó,
ni tampoc en cap muntanya.
I és sembrada amb un campet,
la riera al mig ja hi passa. —
I a les dotze hores de nit
la beguda li'n portava.
— Vol saber lo lligador
quantes garbes n'ha lligades?
Trenta vuit o trenta nou
i a la ratlla de coranta.
— Molt més n'hauria lligat
si el lligador no es blincava.
— No t'espantis, lligador,
no t'espantis pas encara,
que jo te'l faré aixecar
i amb cop d'ous i cansalada.

ELS TRES SEGADORS

Pausat (♩ = 80)

N'han bai - xat tres se - ga - dors d'a - qui dalt de la mun -
ta - nya; n'han bai - xat a l'Em - por - dà per se -
guir - ne les se - ga - des. Oh i se - re - na de la nit, fres - ques
són les ma - ti - na - des quan la llu - na ha dat son tomb.

Text igual al de la cançó anterior, llevat de la següent Tornada :

*Oh i serena de la nit,
fresques són les matinades
quan la lluna ha dat son tomb.*

LA MINYONA DE BALAGUER

Moderat (♩ = 76)

U - na can - çó vull can - tar no hi ha molt que s'és dic -
 ta - da d'u - na mi - nyo - na que hi ha quea Ba - la - guer s'és cri -
 a - da. I a - di - òs lloc de la Tor, no pen - so tor - nar - hi gai - re.

Una cançó vull cantar
 no hi ha molt que s'és dictada
 d'una minyona que hi ha
 que a Balaguer s'és criada.

*I adios, lloc de la Tor,
 no penso tornar-hi gaire.*

S'és criada a Balaguer
 i a la Tor té pare i mare.
 Un dilluns al dematí
 dret a la Tor me n'anava.
 Enquantro l'amor a la font
 que los càntirs omplenava.
 Jo li dic: — Déu me la'n guard,
 rosa fresca i regalada. —
 Me diu: — Déu vos guard, clavell
 collit a la matinada.
 — Ja m'han dit, dolceta amor,
 ja m'han dit que vos casàveu.

Vos caseu amb un ferrer,
 bé en sereu malaguanyada,
 que la fum de la fornal
 vos farà anà emmascarada.
 — No us hi vagi res a vós,
 que ja em rentaré la cara
 amb aigueta d'espigó
 que en treurà bé l'emmassara.
 No m'haurà l'hereu ferrer,
 ni tampoc l'apotecari;
 sinó l'hereu Colomer,
 que és hereu de bona casa.
 — No me requen sinó els rams,
 bona amor, que jo vos dava;
 els rams eren de clavells
 tots voltats d'un fil de plata;
 els rams eren de clavells
 i al mig el cor voluntari.
 — I si us 'vien de recar,
 bon jove, perquè me'ls dàveu... —

Feia dies que cercàvem per Santa Coloma un home que li deien En « Giró », al qual deien haver sentit cantar moltes cançons. El trobàrem a casa seva, un diumenge, que regava l'hort i no ens volgué cantar res. Ens assabentàrem d'on treballava, que era un magatzem de fustes, i, amb autorització del seu amo,

L'ESPOSA MORTA QUE PARLA

(♩ = 76)

El com.te se'n va a la guer.ra, set anys vaes.tar a tor -
 nar, quan ell tor.na de la guer.ra, *Ay de mi Dios,* tor - na de bon de.ma -
 tí, *ay Di.os de mi,* tor . na de bon de.ma . tí, *ay Di.os de mi.*

El comte se'n va a la guerra,
 set anys va estar a tornar ;
 quan ell torna de la guerra,
Ai de mi Dios,

torna de bon dematí,
ai Dios de mi,
 torna de bon dematí,
ai Dios de mi.

— A on va, lo bon comte, — a on va tan dematí ?
 — Cerco la meva senyora, — la quina em solia servir.
 — La seva senyora és morta — que jo la n'hai vista morir,
 n'és morta i enterrada — a l'altar de Sant Agustí. —
 Cavaller se'n va a la Iglésia, — a la tomba s'agenollí ;
 dóna tres trucs a la tomba, — la tomba se li va obrir ;
 amb la punta de l'espasa — la sepultura va obrir.
 — Què cerca el *caballero*, — què cerca vostè per 'quí ?
 — Cerco la meva senyora, — la que em solia servir.
 — Jo sóc la seva senyora, — la que us solia servir.
 — Les cadenes que al coll porta — trameteu-me-les aquí ; (a mi)
 si acàs en tinguéis una altra, — també se'n podria servir.
 — Casa't, casa't, *caballero*, — i no temis el morir,
 que el morir és una cosa — no es pot explicar ni dir :
 els cucs se mengen lo *cuerpo*, — l'ànima parteix d'ací.
 Si acàs tinguéis altres *bijas*, — que els pose lo nom de mi,
 perquè quan les cridaria — vostè pensaria en mi ;
 digueu-me el parenostre — al vespre i lo dematí
 — perquè del Purgatori puga eixir. —

Cantaire : Rosa Besora. Vid. pàg. 123.

a fer herba. Ordinàriament, són chorejades per tot un grup de dones; això ha fet que a Castellar hi hagi persones joves que també les hagin après.

El capellà complí la promesa que ens havia fet. El Vicari, després de missa, exhortà la gent perquè anés a cantar, i el mateix féu l'Ecònom a l'ofici.

La gent, sortint de l'església, ens vingué a saludar a l'hort de la rectoria. Sota d'una noguera començarem el recull. Entorn nostre s'aplegaven Cecília Clotet, de 74 anys, Cecília Orriols, de 77 i Cecília Vilalta, de 37. Les dues últimes, especialment, resultaren excel·lents cantaires. Tampoc faltaren els homes, com En Josep Orriols, contrabandista i sagristà a l'hora, qui amb tant d'interès es prengué la nostra obra, que ell mateix es cuidà d'escriure algunes lletres que sabia, i prometé continuar-ho, quan nosaltres fóssim a Barcelona.

Les cantaires, de bon principi començaren a desgranar l'enfilall de cançons cavalleresques. Aquest fou el poble on les trobarem en major nombre. Algunes, com *El rei moro de València*, *El marxant raptor*, *Gerineldo*, *La noia que va a la guerra*, etc., no les tornarem a trobar en lloc més, en la present enquesta.

L' E S C R I V A

Pe . ti . te . ta l'han ca . sa . da la fi . lla d'un ca . va .
 ller, pe . ti . te . ta l'han ca . sa . da que tan sols no en sap fer res.

Petiteta l'han casada — la filla d'un cavaller,
 petiteta l'han casada — que tan sols no en sap fer res.
 Son marit se'n va a la guerra — per deixar-la engrandir;
 al cap dels set anys, — son marit tornat ja n'è.
 Ja demana a la seva mare — a on ne té la muller.

.

Cantaire : Cecília Vilalta, de 37 anys, filla de Castellar de Nuch.

AMOR INCESTUÓS

(♩ = 72)

Tres fi . lles te . ni . ael rei, to . tes com l'or i la pla . ta; la
 més bo . ni . ca de to . tes Gal . de . ri . ta se lla . ma . ba .

Tres filles tenia el rei, — totes com l'or i la plata ;
 la més bonica de totes — Galderita *se llamaba*.
 Li diu el seu pare rei : — Tu seràs la meva estimada.
 — No pot ser, el rei *mi padre*, — que la llei de Déu no ho mana.
 — Galderita, Galderita, — d'això en seràs castigada ;
 te'n tancaré en una torre, — en una torre molt alta ;
 no et daré menjar ni beure — sinó un cop a la setmana,
 et daré pa de segó — i aiga de la mar salada. —
 Al cap d'un any i un dia, — Galderita ix en *ventana* ;
 ja veu els seus *germanitos* — que amb pilota d'or jugaven.
 — *Germanitos, germanitos* : — em volríeu pujar un vas d'aigua ?
 La meua boca s'eixuga — i el meu cor se m'abranda. —
 Tenint aquestes raons, — ella muda de *ventana* ;
 veu les seves *germanitas* — baix al coixí que brodaven.
 — *Germanitas, germanitas* : — em volríeu pujar un vas d'aigua ?
 La *mia* boca s'eixuga — i el meu cor se m'hi abranda. —
 Tenint aquestes raons, — les *ventanas* se li *abren* ;
 veu el seu pare rei — que amb altres senyors anava.
 — *Rey mi padre, rey mi padre* : — em volríeu pujar un vas d'aigua ?
 La *mia* boca s'eixuga — i el meu cor se m'hi abranda. —
 Ja mana el rei als seus patges — que li pugin un vas d'aigua,
 i al que d'abans serà dalt, — gran ciutat li'n serà dada.
 Els uns pugen per la torre — i els altres per la *ventana* ;
 quan a dalt ne varen ser, — Galderita ja finava ;
 dos àngels n'hi feien llum, — la Verge l'amortallava ;
 amb gran cantúria d'àngels — dalt del cel se l'han pujada.

Cantaire : Maria Tomàs, de 69 anys, filla de Gisclareny ; als nou anys va sortir-ne i ha viscut a Les Llosses, Gombreny i La Pobla de Lillet. Casada i resident a Bagà.

MATA DEGOLLA. BALLE

(CHANSON À DANSER)

(♩ = 104)

Tant que cos - ten els fills a les ma - res i els els pre - nen per sol -

dat; van a la guer - ra, els ti - ren per ter - ra, sen - se: mi - rar, qui els ha cri - at.

Chantée par Joaquim Sans, professeur, de Sant Feliu de Pallerols. Notée par Francesc Pujol en 1922.

Dans cette chanson à danser on trouve certains rythmes et dessins mélodiques qui l'apparentent au Contrepas.

Le texte, d'un seul couplet, est une plainte des mères aux quelles on prend leurs fils pour en faire des soldats.

COL·LOQUI D'UN FADRÍ I UNA DONZELLA

(COLLOQUE AMOUREUX)

(♩ = 63)

Se'n va a - nà a cu - llir flo - re - tes per les vo - res dels ca -

mins; mentres flo - re - tes cu - lli - a, quemés ai, jahi passa un jo - ve fa - dri.

Chantée par Mme. Rita Ribera, (48 ans), à Canalda. Notée par Mn. Higiní Anglés, musico-logue, et Pere Bohigas, docteur ès lettres, en juillet 1922.

Charmante mélodie, d'une grâce tendre et caressante.

SUJET. Ce sont les propos amoureux d'un jeune homme et d'une jeune fille.

MARE DE DÉU DEL VILAR

(LE DÉPART DU FIANCÉ)

(♩ = 40)

Ma - re de Déu del Vi - lar, u - na grà - cia jous de -
 ma - no per a - nar a Cas - tell - nou a veu - re l'e - na - mo - ra - da.

Chantée par Joaquim Sans, de Sant Feliu de Pallerols. Notée par Francesc Pujol en 1922.

Type de chanson au rythme syncopé, très fréquent en Catalogne.

SUJET. Les adieux du fiancé qui est appelé à prendre les armes.

L'HEREU RIERA

(L'AMOUREUX INCONSÉQUENT)

(♩ = 100)

Per a Sant An - to - ni, grans ba - lles hi ha; per a Sant Mau -
 ri - ci tot lo po - ble hi va. Ai, a - déu, Ma - ri - a, flor de l'Em - por - dà.

Chantée par Joaquim Sans, de Sant Feliu de Pallerols. Notée par Francesc Pujol en 1922.

Cette chanson on la trouve partout en Catalogne, le plus souvent comme une danse au rythme ternaire (*ballet*). La version que nous en donnons pourrait bien être aussi une danse, *sardana*, par son rythme binaire et en raison de la contrée où elle a été recueillie, qui est le foyer même de la *sardana*.

SUJET. Tandis que *l'hereu Riera* danse allégrement dans la place avec une jolie jeune fille empordanaise, on lui dit que sa fiancée est mourante. Il court à la maison de sa fiancée et arrive juste pour entendre ses dernières paroles; elle lui dit en mourant de ne pas pleurer et lui recommande de se marier avec sa sœur à elle. Il lui répond qu'il ne veut pas se marier et qu'il veut mourir.

DON LLUIS DE MONTALBÀ
(DON LOUIS DE MONTALBÀ)

(♩ = 80)

-Don Llu-is, la te-ua do - na se n'ha tor-nada a ca - sar -- No'mdi -
ri - a la tia mi - a a quin car-rer s'es - tà?

Chantée par Mme. Rita Ribera, (48 ans), à Canalda. Notée par Mn. Higiní Anglès et Pere Bohigas en juillet 1922.

Type de mélodie de romance.

SUJET. Don Louis, avant de s'embarquer dans une galère pour guerroyer sept ans, demande à son épouse de lui rester fidèle. Quand il revient, il trouve sa mère morte, son père aveugle et son frère prisonnier des maures. Quant à sa femme, elle s'est remarié. Il s'en va la nuit chez elle et se met à chanter sous son balcon. Le second mari tue Don Louis et sa femme.

ENEMIC DE LES DONES
(ENNEMI DES FEMMES)

(♩ = 192)

De ca - sar - me, ma - re, ja ho'vi - a pen - sat; mes dis -
cor - ro a - ra treu - re - m'ho del cap. PuiX to - tes les
do - nes són ple - nes de ve - rí, val més que no em ca - si
m'es - ti - ga fa - dri Val més que no em ca - si, m'es - ti -
ga tot sol, a l'es - tru a l'om - bra i a l'hi - vern al sol.

Chantée par Josep Soler, de Sant Joan de les Abadesses, tailleur, (64 ans). Notée par Francesc Pujol en janvier 1923.

Le mélange de mesures binaires et ternaires donne à cette mélodie un caractère espiègle très curieux, mais en harmonie avec le texte.

SUJET. Un jeune homme dit à sa mère qu'il avait bien pensé se marier, mais qu'il croit préférable désister de son projet par crainte des défauts des femmes, dont il fait l'énumération.

CANÇÓ RELIGIOSA

(CHANSON RELIGIEUSE)

(♩ = 52)

Quan jo n'e - ra pe - ti - te - ta a cri - ar me'n va - ren
 dar; gran dit - xahaes - ta - da la mi - a que gran di - da'n va - reig tro -
 bar. Si - au la nostra advo - ca - da, Ver - ge San - ta Mar - ga - li - da.

Chantée par Mme. Josepa Uet, (71 ans), à Esterri d'Aneu. Notée par Mlles. Palmira Jaquetti et Maria Carbó, professeurs, en août 1925.

Mélodie de type archaïque très marqué.

Le texte (incomplet) dans lequel Sainte Marguerite est invoquée, est une narration des martyres d'une sainte.

TONADA DE GLOSSES

(CHANSON D'IMPROVISATEUR)

Solennel

(i) Nin - gú te ac - ta de vi - da,
 (i) nin - gú té ac - ta de vi - da, ac - ta de vi - da ni
 sap quan se mo - ri - rà; per - què el qui mos va cre - ar
 sa ret - xa mos va se - nyar, pe - rò s'es - to - ja sa mi - da;
 i la ter - ra be - ne - ï - da de nit i de di - a cri - da
 per - què sa carn que ha no - dri - da la se vol tor - nà a men - jar.

CANÇÓ DE LLaurAR
(CHANSON DE LABOURER)

Molto moderato.

(i) A - di - ós ma e - na - mo - ra - da -
 que me'n vaig a ser-viel rei ien tor - nar - ja -
 se - ré vell (i) a - di - ós ma e - na - mo - ra - da -
 que me'n vaig a ser - viel rei i en tor - nar ja se -
 ré vell, i vós ja se - reu ca - sa - da -

Chantée par Joan Pons, cultivateur, (21 ans), à Binisalem. Notée par Baltasar Samper en septembre 1926.

TEXTE: «Adieu, ma bien aimée, je pars servir le roi; et quand je reviendrai, je serai déjà vieux et vous serez mariée.»

CANÇÓ DE SEGAR
(CHANSON DE MOISSONNER)

Animato. Librement.

-Se - ga - dor, bon se - ga - dor, quan - tes gar - bes has
 se - ga - des? -- (i) L'a - mo, jo no els he con - ta - des; l'a - mo, jo
 no els he con - ta - des, no he ar - ri - bat a ca - va - ió.

Chantée par Mlle. Margalida Colom, (20 ans), à Bunyola. Notée par Baltasar Samper en août 1926.

TEXTE: « — Moissonneur, bon moissonneur, combien de gerbes as-tu moissonnées? — Mon maître, je ne les ai pas comptées; je ne suis pas arrivé à dix. »

CANÇÓ DE BATRE

(CHANSON DE BATTRE LE BLÉ)

Moderato. Librement.

Si no fos pès car-re-tó... qui va dar-re-ra darre-ra,

Ahl... (i)nohi hau-ri-a cap so-me-ra, (i) cap so-me-ra,

qui ba-tés un ca..va..ió... (i) qui ba-tés un ca..va..ió.

Chantée par Gaspar Andréu, cultivateur, (21 ans), à Pina. Notée par Baltasar Samper en septembre 1925.

Au milieu et à la fin de cette chanson il y a quelques paroles qu'on récite sur la tonique et en faisant une brusque flexion à la dernière syllabe.

Les paroles ont rapport à la technique du travail.

CANÇÓ DE COLLIR

(CHANSON DE RAMASSER DES FRUITS: OLIVES, AMANDES, ETC.)

Cor de ní-na tom bat, mar bo-ne-ta(i) un

cor de ní-na tom bat, no gi-reu-de-ta.

Chantée par Mlle. Margalida Vidal, (25 ans), à Capdellà. Notée par Baltasar Samper et Joseph M.ª Casas en septembre 1925.

Le texté a plusieurs couplets. C'est un jeu de mariages, en forme de chanson dialoguée.

CONTRAPÀS LLARG (CONTREPAS LONG)

(♩ = 104)

Entrada (Flubiol)
Entrée jouée par le fife seul

DANSA
DANSE

avec simplicité

Pe-ca-dor, tin-gues es - me - na, tin-gues do - lor del Re-demp-tor
Corrige toi, pécheur; aie toujours douleur du Rédempteur.

sem-pre. Pe-ca-dor tin-gues es - me - na, tin-gues do - lor del Re-demp-tor sem-pre. Per ton pe -
Corrige toi, pécheur; aie toujours douleur du Rédempteur. Tu seras pu-

(♩ = ♩ sempre)

cat se-ràs cas-ti - gat, si d'ell no tens do - lèn-cia; per ton pe-cat se-ràs cas-ti -
ni par ton péché, si tu n'en as repentance; tu seras puni par ton péché,

gat, si no con - fes-ses la ve-ri - tat. Mi-ra no visqui-es des-cui-dat. Grans tre-
si tu ne confesses la vérité. Aie soin de ta façon de vivre. Grandes é-

ballsCris-to pas - sa-va per a sal - var los pe-ca - dors. Grans tre-ballsCris-to pas -
taient les misères que le Christ endurait pour sauver les pécheurs. Grandes étaient les misères

sa-va per a sal - var los pe-ca - dors. Dins de l'hort su-a-vasang i
que le Christ endurait pour sauver les pécheurs: Il suait du sang et de l'eau dans le jardin

ai - gua, nos-tres pe - cats ne fo - ren la cau - sa d'un tal do - lor, d'un tal do -
 [des Olives]; nos péchés furent la cause d'une telle douleur dans le jardin [des Olives] où il faisait

lor, din-tre de l'hortfent o-ra - ci ... ó. A la vos - tra gal - ta sa - gra - da fal - sa -
 sa prière. Judas a baisé avec fausseté votre joue sacrée.

ment Ju - das hi - ha be ... sati. A la vos - tra gal - ta sa - gra - da fal - sa - ment Ju - das hi ha be -
 Judas a baisé avec fausseté votre joue sacrée.

avec force.
 sat. I los ju - e - us amb gran cru - el - tat, molt es - pan - to - sos i ri - go -
 Et les juifs avec grande cruauté, très épouvantables et rigoureux, ont demandé

plus doux
 ro - sos, a Je - sús de Na - za - ret han de - ma - nat. A aquells i - rats ju - eus mal - vats po -
 Jésus de Nazareth. A ces juifs scélérats qui sont en votre

sats en vostra pre - sen - cia, amb re - ve - ren - cia los ha - veu dit, Je - sús in - fi - nit: - Qui bus - queu
 présence, avec révérence vous leur avez dit, Jésus infini: - Qui cherchez

a - ra? qui bus - queu a - ra? Los ha - veu dit, Je - sús in - fi - nit: - Qui bus - queu a - ra vo -
 vous à présent? - Vous leur avez dit, Jésus infini: - Qui cherchez vous à pré -

saltres, los meusa - mics? - Des - prés que alçat se ha - gue - ren, el man - so de Je - sús pren -
 sent, mes amis? - Après qu'ils se furent relevés, ils arrêterent le benin Jésus;

gue - ren. Des - prés que alçat se ha - gue - ren, el man - so de Je - sús pren - gue - ren, ia
 Après qu'ils se furent relevés, ils arrêterent le benin Jésus; et

la per - so - na sa - gra - da molt fort - tament la n'han lli - ga - da: ia la per - so - na sa -
 la personne sacrée ils l'ont attachée très fortement; et la personne sacrée ils l'ont

avec force
 gra - da molt for - ta - ment la n'han lli - ga - da. Que cru - el - ment la va - ren lli -
 attachée très fortement. Avec quelle cruauté ont ils attachée la Di -

5. PORTAL DE BETLEM...

Lent i expressiu (♩ = 54)

Por - tal de Bet - lem, por - tal molt dit - xós: si hi ha nat un
jo — ve molt alt i dis - post, Je - sús, molt alt i dis - post.

Portal de Betlem, — portal molt ditxós:
si hi ha nat un home — molt alt i dispost,
Jesús,
molt alt i dispost.

Pels altans se posa — per dar-nos l'amor,
i als que estan en gràcia — els dóna el seu cor,
i als quins no ho estan — un foc rigorós.
La nit de la Cena — fan ocasió,
amb tots los deixebles — va sopà el Senyor.
Mentre que en sopava — fa aquesta raó:
— Algun de vosaltres — m'ha d'esse' el traïdor. —
Respongué Sant Pere: — No pas jo, Senyor. —
Respongué Sant Joan: — Jo, tampoc, Senyor. —
Respongué lo Judas: — Podê en seré jo.
— Vés-te'n, vés-te'n, Judas, — complir ta intenció. —
Jesús se'n va a l'horta — a fer oració;
mentre oració feia — veu vení el traïdor.
Ja le'n pren i el lliga — amb uns forts cordons,
corona d'espines — amb puntes de joncs,
i una creu pesanta — n'hi fan portà al coll.
Llogaren un home — que es deia Simon,
Simon Cirineu — n'ha de dur la creu.
Carrer d'Amargura, — carrer de tristor;
n'enquantra sa mare — plena de dolor.
— A on aneu, mare, — a on aneu vós?
— Cercar la tovallola — per 'xugâ el Senyor.
— Eixugueu-s'hi, mare, — eixugueu-s'hi vós. —
Les set espasetes — són los set dolors;
direm un parenostre — a Nostre Senyor.

Cantaire: Maria Noguera, d'uns 25 anys. Sant Pere Salavinera.

9. MON MARIT JAU DE CORTANES...

Alegre ($\text{♩} = 108$)

Mon ma-rit jau de cor-ta-nes, de cor-ta-nes jau al llit; ja n'hi
han vin-gut les ga-nes de men-jar carn de ca-brit. Jo que bé
l'ai-mo al meu ma-rit, do-nes, ai, que mal ai-real meu ma-rit.

Mon marit jau de cortanes, — de cortanes jau al llit;
ja n'hi han vingut les ganes — de menjar carn de cabrit.
*Jo que bé l'aimo al meu marit, dones,
ai, que mal aire al meu marit.*

Ja n'hi salto a Solsona — a buscar-ne del cabrit;
de tan de pressa que anava — vaig estar set anys i mig.
Quan ne torno de Solsona — le'n trobo mort i podrit.

.....

Cantaire: Saldònia Pujol. Vid. cançó anterior. Lletra recollida de Rosa Calvet, d'uns 40 anys.
De Calaf, resident a Barcelona.

10. LA FLOR DE LLORER

Moderat ($\text{♩} = 92$)

Molts re-ca-dos a mon pa-re, molts re-ca-dos a mon
pa-re i a ma ma-re no pas gai-res, La flor de llo- rer, la flor
de llo- rer m'a-gra-da, la flor de llo- rer m'a-gra-da bé.

*Som soldats,
som soldats del rei d'Espanya,
som soldats.*

Catalunya, la més gran ; — Barcelona, la més bella ;
Montjuich posen senyal, — posen bandera vermella.
— Quin senyal deurà sê aquest? — Serà de pau o de guerra?
— No és de la guerra, no, — que és l'amor d'una donzella. —
Ja n'arribe al carrer, — ja la veu a la finestra ;
ja pregunta als veïns — quin estat tenia ella.
Los veïns li han contestat — que encara n'és donzelleta.
Ja se'n puja escala amunt — i li truca a la porteta,
ja li'n demana l'amor ; — li'n diu que la'n té promesa
amb un fadrinet fuster, — set anys que n'és a la guerra.
— No és a la guerra, no, — que és a la vostra presència. —
Com ella va sentí això, — se'n desmaia i cau a terra ;
com ella va tornâ en si, — 'questes paraules li deie.

.....

Cantaire: Dolors Codina, d'uns 50 anys. Ivorra. Germana de Maria Codina.

33. CASAMENT DESFET PER UNA DESGRÀCIA

Molt moderat (♩ = 144) *♩ = ♩ sempre*

The musical score consists of three staves of music in 5/8 time, with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The first staff begins with a treble clef and a 5/8 time signature. The second staff continues the melody. The third staff concludes the piece with a double bar line. The lyrics are: Qui-na gra-cia els ha fet Déu a son pa-re ia sa ma-re. A-déu, Ro-se-ta ga-lan, flor del pè-sol a-gra-cia-da.

Quina gracia els ha fet Déu — a son pare i a sa mare
Adéu, Roseta galan, — flor del pèsol agraciada,
d'haver pogut tenir — una planta tan agraciada.
Ja en respon lo traginer: — Dins del cor la'n tinc posada
amb cadenes d'altres fins (sic) — que te bàixon per la cara ;
que si vós no em deu l'amor, — la vida no la'n tinc llarga.

— Jo l'amor ja us donaré, — però ho vui dir al meu pare,
que se n'informi de vós — si sou jove de bon tracte.
— Jo la veritat diré, — lo mateix que confessar-me:
jo d'Andorra en sóc fill — i a Canillo habitava
una casa d'alguns cabals — i molt bestiar de llana,
una guardia de mulats — i una altra d'eugassada,
set matxos que meno jo, — que tots set ne van de carga:
porten oli per avall — *hasta* la ratlla de França.
Tot això n'és veritat — sense jo formà'n cap acta;
si no em voleu creure a mi, — aneu-se'n a informà amb un altre. —
El divendres té raons, — el dissabte aquestes altres,
i el diumenge al dematí — ja en veig que anava mudada;
i cap a missa al Mas Vell, — jo tot lo camí plorava
al veure com feia anar — lo serrellet de l'enagua,
la sabata amb taló, — que ella molt bé repicava.
Cap a missa mò n'anem, — a oir la missa santa;
tota la gent que m'encentro, — tothom feia la rialla.
— Què tal, Roseta, com va? — Què feu a la vostra casa?
— Cap a missa mò n'anem, — cap a oir la missa santa. —
Jo ni missa no oí, — ni el sacerdot no goitava,
sinó los ulls enclinats — cap allà on ella estava.
Els fadrins d'*alrededor* — li van conèixer la maula.
De missa ja mò n'anem, — ja mò n'anem cap a casa.
Com vam ser sota el Mas Vell — ja en veiem sis de parada;
los dos 'naven mascarats, — i els quatre portaven arma.
Jo, quan te'n veig l'acció, — salto una paret molt alta;
el primer salt que vaig fer, — se me'n trenca una cama.
Jo ja me'n poso a cridar: — Valga'm la Verge del Carme!
La Roseta allí plorant, — feia el que li pertocava.
Van a buscar molta gent. — Amb una llitera llarga
cap a casa se me'n duïen. — Ai, que regalat estava!
Aquell llit tan agraciat, — que això sol a mi em curava.
Ho envien a dî al seu pare; — el seu pare ja hi va anar:
— Roseta, aquí tens lo Jaume; — fes-ho com ho heu fet fins ara,
que quan ell sirà curat, — tu ja siràs ben pagada;
que això no es pot pagar — ni amb or, argent, ni plata,
que tot se pagarà amb fruits — i béns de la vostra casa
. — acomodant-te amb el Jaume. —
Després que va ser curat, — van parlar del casament
. — i ella va mudar la garba.

Vaig quedar tot admirat — d'allò que jo confiava,
perquè a mi m'ha quedat — un poquet torta la cama.
En vaig fer dictà una cançó —
pels joves d'*alrededor* — que no fiessin més d'ella,
que si mai l'haguessin fiat — farà una carbassa amb ceba.

Cantaire: Josepa Aguilar, de 60 anys. Ivorra. Mercè Riart, d'uns 35 anys (Ivorra), facilità la lletra. La cançó fou dictada pel *Coix d'Ossó*, al qual han conegut només alguns vells d'Ivorra.

45. CANÇÓ DE LLAURAR

Lent

La vi - da del bo - ve - ri - to
és u - na vi - da re - al; to - ta la se - ma - na llau - ra
i el diu - men - ge va a fer mal.

La vida del *boverito*
és una vida real;

tota la semana llaura
i el diumenge va a fer mal.

Cantaire: Josep Pavia, de 65 anys. Biosca. Aquesta cançó fou apresada a Biosca mateix.

46. CANÇÓ DE LLAURAR

Lent

Mi pa_dre me lo de_cí - a
y yo tam - bi - én me lo pen - sa - ba
que te_nía que ser sol_da - do
del re - gi - mien - to de Es - pa - ña.

Mi padre me lo decía
y yo también me lo pensaba

que tenía que ser soldado
del regimiento de España.

Cantaire: Ramon Alceda. Vid. pàg. 134. Aquesta cançó només l'ha sentida cantar a Biosca i la sap de petit.

— Me'ls deixaríeu veure, — *viuda igual?*
 — No, que els espantaríeu, — *Jesús, aidau!*
 Què és això que us surt pels nassos? — *Jesús, aidau!*
 — Són les llamades de foc — de l'infern.
 — Què és aquest soroll que sento? — *Jesús, aidau!*
 — Los cavallets que vénen a escarni — de l'infern.
 — Baixeu-los palla i civada — del meu hostal.
 — No mengem palla ni civada — del vostre hostal,
 sinó ànimes condemnades — que a l'infern van.
 — Ai, gallet, si tu cantaves — del meu corral,
 et baixaria civada — del meu hostal.

Cantaire: Isabel Colomines. Vid. pàg. 142.

57. LA NOIA ROBADA PER SOLDATS

Alegret (♩. = 63)

Ja se l'han empor - ta - da la Ro-se-ta ga - lant, ja se l'han empor -
 ta - da els sol-dats de ca - vall; pas-sen un riu de ca - nyes que dóna en un hos -
 tal. Di - uen a l'hos - ta - le - ra:-Què te - niu per a so - par?

Ja se l'han emportada — la Roseta galant,
 ja se l'han emportada — els soldats de cavall;
 passen un riu de canyes — que dóna en un hostal.
 Diuen a l'hostalera: — Què teniu per a sopar?
 — Hi ha ous i cansalada, — costelles, si en gustar. —
 Com són a fi de comptes, — no tenen prou arjant.
 L'hostalera me'n dóna [*mandona?*], — se'n va a trobâ el comandant.
 Lo comandant, bon home, — tot ho va 'pariar.
 Se la n'han emportada — la Roseta galant.

Cantaire: Dolors Carrers, de 30 anys. Sanahuja. Ha viscut a Barcelona.

— Ai, tuna de ma muller, — que me la n'has ben pegada;
 pensava tomà un llebrot, — só tomat tres pams de banya.
 — Qui et pogués tenir, marit, — dintre una sala quadrada,
 voltada de capellans — i la creu a mija escala.
 — Qui et pogués tenir, muller, — dintre un paller ple de palla,
 ficar foc als quatre cantons — i la porta ben tancada,
 i jo anar-me'n ben relluny — amb la clau a la butxaca. —

Cantaire: Carme Esteve. Vid. pàg. 160.

76. LA MINYONA LLESTA

Alegret ($\text{♩} = 96$)

La nos-tra xi-que-ta de-ma-tíes lle-và; to-me els can-ta-ri-llós i a la font se'n va. Que de poc en poc, que de xic en xic, que de vil ai-mar, que a mi mai fla-res no m'han d'en-ga-nyar.

La nostra xiqueta — dematí es llevà;
 tome els *cantarillos* — i a la font se'n va.

*Que de poc en poc,
 que de xic en xic,
 que de vil aïmar,
 que a mi mai flares
 no m'han d'enganyar.*

Mentre càntirs en poua, — un flare passà.
 — Xica, la bona xica, — me'n voldrís besar?
 — Flare, lo bon flare, — m'ha de ben pagar,
 dotze centes lliures — me n'haurà de dar. —
 Lo flare n'è bèstia, — los diners li da;
 la minyona è sàvia, — se'n posa a comptar.
 — Posa-hi, posa-hi, flare, — prous diners no hi ha;
 la muleta roja — me n'haurà de dar. —
 Lo flare era bèstia, — la mula li da;

la minyona è sàvia, — a cavall pujà.
 — Juguem, juguem, flare, — qui més correrà;
 vostè per les costes, — jo per un bon pla. —
 De tant que el flare corria, — lo coll se trencà.
 — Què has fet, falsa i traidora, — a mi, qui em curarà?
 — Metges n'hi ha a Berga, — doctor a l'Impordà;
 si això no hi abasta, — terra hi ha al fossar. —

Cantaire: Carme Esteve. Vid. pàg. 160.

77. L' ANGELETA DE MANRESA

Molt moderat (♩ = 76)

A - déu - si - au, fa - dri - nets, que el meu pa - re m'ha ca -
 sa - da; m'ha ca - sa - da a Tarra - go - na, no con - fi - o viu re gai - re.

— Adéu-siau, fadrinets, — que el meu pare m'ha casada;
 m'ha casada a Tarragona, — no confio viure gaire.
 — Prou hi viuràs, Angeleta, — que és vila molt regalada.
 — Regalada per alguns, — per a mi molt desdixada.
 — Si tenia un cavall blanc, — te'n vindria a acompanyar-te'n,
 i ara que no tinc cavall, — tinc un ram per regalar-te'n. —
 Tan bon punt puja a cavall, — ell lo ram li regalava;
 pega olorada del ram, — los colors ja trasmudava.
 En 'ribant al seu *'posento* — el seu quarto demanava.
 Sa sogra, quan ho ha sentit, — promptament l'hi ensenyava,
 Quan ne fa un xiquet que hi és, — lo seu pare ja hi pujava.
 — Angeleta, alegre-te'n, — que et faré un vestit de gales.
 — Jo no n'estic de vestits — ni tampoc pompes ni gales;
 jo, lo que vui demanar, — confessors per confessar-me. —
 Son pare, quan sent això, — promptament salta l'escala.
 — Prou podeu saltà i brincar, — l'Angeleta està molt mala. —
 Ja van a buscà el doctor, — lo doctò i l'apotecari.
 Lo primer doctor que hi va: — L'Angeleta està molt mala,

té les metzines al cap, — no hi ha res per a curar-la. —
 — Adéu, vila de Tarragona, — mai t'haguesse vista ni trobada;
 e-hi tinc un fill capellà — i l'Angeleta enterrada. —

Cantaire: Carme Esteve. Vid. pàg. 160.

de Barcelona a València, — de València a Aulan;
 et farem anar bonica, — hermosa, galant,
 caputxeta de rissos — i davantal blanc. —

Cantaire: Carme Esteve. Vid. pàg. 160.

79. LA MORT DE LA NÚVIA

Alegret (♩ = 208) ♩ = ♩ *sempre*

Jo me'n lle - vo ma - ti - net, ma - ti - net a pun - ta
 d'al - ba; tro - bo el ro - ma - ní flo - rit que n'e - ra blanc de ro - sa - da,
 en tro - bo la mia a - mor a la vo - re - ta de l'ai - gua;
 jo li'n do - no el Déu vos guard ie - lla no em tor - na pa - rau - la.

Jo me'n llevo matinet, — matinet a punta d'alba;
 trobo el romani florit — que n'era blanc de rosada,
 en trobo la mia amor — a la voreta de l'aigua;
 jo li'n dono el Déu vos guard — i ella no em torna paraula.
 — Tornareu demà al matí — o dijous de l'altra setmana;
 si no me'n trobeu aquí, — siré morta o enterrada. —
 A l'endemà dematí, — ell cap allí se n'anava;
 quan era un xic per enllà, — ja sent tocar les campanes;
 ja les toquen al revés, — morta és l'animorada.
 Con és un xic més enllà, — troba un home que cavava.
 — No em diríeu, lo jovenet, — per qui feu aquest vas ara?
 — Per una noia de quinze anys — que visqué anemorada.
 — Jove, feu-lo-ne ben gran, — que los dos hi puguem cabre.
 — No pot ser, lo jovenet, — que l'hora no és arribada. —

Cantaire: Carme Esteve. Vid. pàg. 160.

SELECTA DELS MATERIALS RECOLLITS PER LA MISSIÓ
TOMÀS - LLONGUERES 1923

I. EN ROSELL 'Gafa LA MULA...

Alegre (♩. = 104) ♩ = ♩

En Ro - sell 'ga - fa la mu - la, ca - sa se - va se n'a -
nà. Tu fes - te - ja - la i jo a - plau - de - ja - la, ja veu - rem qui ti - ra - rà

En Rosell 'gafa la mula,
casa seva se n'anà.
*Tu festeja-la i jo aplaudeja-la,
ja veurem qui tirarà.*
Set anells d'or que portava,
totes set les hi va dar.

Cantaire: Maria Sau i Ferrés. Filla d'un pastor de Camprodon; té 55 anys; viu a Girona i serveix a casa de Mossèn Joan Monner, beneficiat de l'església de Sant Feliu. Cantava a Camprodon les cançons a la vesprada espellofant blat de moro, guardant bestiar i anant a matar el porc. Té una veu molt bonica, canta amb certa expressió ingènua i fa el ritme claríssim.

En Rosell 'gafa la mula... es un contrapàs. Diu la cantaire que el dansaven al so d'un violt de rutina, que tocava un músic camperol.

9. SOS PARES LA VOLEN CASAR AMB UN ALTRE

Temps de ballet (♩. = 60)

Per un di - a de Sant Marc els fa - dri - nets fan ba - lla - dos.
I a - déu, Ven - tu - re - ta, a - déu; se - ri - es ma - la - gua - nya - da.

Per un dia de Sant Marc
els fadrinets fan ballades.

*I adéu, Ventureta, adéu;
series malaguanyada.*

La Ventura també hi va,
com ja hi era convidada.

La Ventura ha tret un ball
davant de la fadrinaia.

L'endemà, al sè al dematí,
i a casa el seu pare anaven

i a demanar la Ventura,
la Ventura agraciada.

— La Ventura és per casar;
no sé si es vol casà encara. —

La Ventura està al balcó,
tot això escoltava;

si s'és posada a plorar
com una desesperada.

Seu mare li diu: — Què tens?

Ventura, què plores ara?

— Bé em sembla que tinc raó:

penso si m'haureu llançada.

— No t'haurem llançada, no,
pensem si t'haurem casada
i amb l'hereu més ric que hi ha
i en tota aquesta comarca.

— No en fem res que sia ric,
si an el meu cor no li agrada.
Per què no em deixeu casar
amb el que a mi tant m'agrada,
que és l'hereu Plana, que el nom
en té molta anomenada?

Jo bé li faré saber,
jo bé li escriuiré una carta.

Si de cas vol saber res,
jo em detindré una setmana. —

No passa l'espai de dos hores
que la *puerta* li tustaven

— Ventureta, baixa a obrir,
l'hereu Plana te'n demana.

— I ai, quin hereu que n'és
l'hereu Plana de Cerdanya! —

Cantaire: Jaume Aiguabella. Vid. cançó anterior.

10. EL COMTE FLORIS

(♩ = 100)

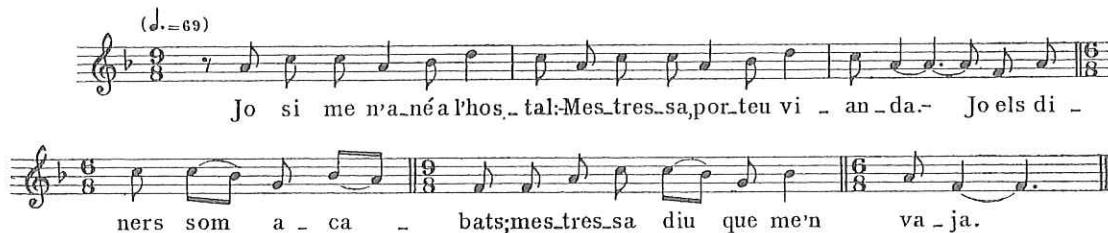
I a - llí al pe - la - cio del rei i en u -
na fuen - te muy cla - ra, n'hi han dut cua - tro ca -
no - nes, cua - tro ca - no - nes que en ra - gen.

I allí al *pelacio* del rei
i en una *fuenta muy clara*,
n'hi han dut *cuatro canones*,
cuatro canones que en ragen:

per la un hi raja l'or,
per l'altre en raja la plata,
i en l'altre l'aigua *bendito*
i en l'altre l'aigua *muy clara*,

30. EN TOCA - SON

(♩. = 69)

Jo si me n'a_néa l'hos_tal; Mes_tres_sa, por_teu vi _ an_da.- Jo els di _
ners som a _ ca _ bats; mes_tres_sa diu que me'n va _ ja.

Jo si me n'ané a l'hostal :
— Mestressa, porteu vianda. —
Jo els diners som acabats ;
mestressa diu que me'n vaja.
— Mestressa, ja me n'airé
un dia d'aquesta setmana. —
Me'n vaig vore el camí ral
per veure la gent que hi passa.
En veu vení un jovenet
i una capa que ell portava.
— Fes-te ençà, el bon jovenet,
que et vui pendre aquesta capa.
— No ho faràs pas tu sol,
menesteries un altre. —
Tirí dos passos enrera,
li'n tirí una escopetada ;
dues pilotes i un dau
al braç li som pintades.
Jo me'n vaig a Taradell
a murmurar-ho a l'alcalde.

L'alcalde com ho ha oït,
del jovenet se burlava.
— Vetaquí el seu punyal,
les pistoles que ell portava ;
vetaquí un anell d'or
que en el dit xic portava. —
Quan l'alcalde veu això,
fa repicar les campanes ;
hi anaren molta gent.
.
En la carretera enllà
en una cova l'en trobaren.
— 'Xeca't, 'xeca't, Toca-son,
ara que el rei te demana.
— A mi no em reca el morir,
ni tampoc anà a les armes ;
lo que em reca més que tot,
que haja mort d'un cop de bala,
que m'ha mort un jovenet
que no té pèls a la barba. —

Cantaire : Jaume Aiguabella. Vid. cançó n.º 8.

46. LA CARTA DE NAVEGAR

Moderat (♩ = 80)

Les noies de mar i terra les fa de bon festejar; jo n'he festejada una la vila de Puigcerdà. Fes-te ençà, Maria hermosa, fes-te ençà i dona'm la mà.

Les noies de mar i terra
 les fa de bon festejar;
 jo n'he festejada una
 la vila de Puigcerdà.
Fes-te ençà, Maria hermosa,
fes-te ençà i dona'm la mà.
 Set anys la n'he festejada
 sense mai terra tocar.
 I an el cap de los set años
 a la gàbia ha de pujar.
 — Quin serà el *gallardo mosso*
 que la vida me'n salvarà?
 El que em salvarà la vida,
 la gàbia haurà de pujar:
 li donaré una filla meva,
 vaixellet per navegar.

— Jo seré el *gallardo mosso*,
 la vida li vui salvar.
 — Si tu me salves la vida,
 l'arbre mestre hauràs de pujar. —
 Com és al mig de l'arbre mestre,
gallardo mosso es posa a plorar.
 — Què tenes, *gallardo mosso*,
 què tenes per a plorar?
 — Jo no veig només cel i aigua,
 les balançades de la mar.
 — Puja, puja, *gallardo mosso*,
 que més amunt has de pujar. —
 Com és al cim de l'arbre mestre,
gallardo mosso es posa a cantar.
 — Què te n'apar, *gallardo mosso*,
 què te n'apar d'aquell cantar?

— Jo veig les costes de Marsella
 i la vila de Puigcerdà,
 també veig la seva senyora
 que dalt d'un balcó s'està;
 no va vestida de negre
 ni tampoc de tafetà,
 sinó és d'un *panyo verde*

que en Espanya no n'hi ha.
 — Si podem sortir d'aquesta,
 no sé què haurem de pagar;
 farem una capelleta
 n'allí a la vora del mar;
 hi posarem santa Cecília,
 que és la patrona del mar. —

Cantaire: Josepa (Pepa) Vilanova i Capdevila. Filla de Rupit. Te 62 anys. En fa 11 que viu a Sant Miquel de Pineda. Aprengué les cançons a Rupit anant a servir a casa el senyor Rovira, fabricant de llonganisses. De petita, guardava xais i porcs.

SERRA DE MARIOLA...

Moderat (♩ = 96)

Serra de Mariola,
tota floretes,
tota floretes, sí,
tota floretes, no,
tota floretes.

A on van les socarraes
a les fontetes,
a les fontetes, sí,
a les fontetes, no,
a les fontetes.

Cançó popularíssima a tota la comarca de Conçentaina. Els missioners l'aprengueren de molt petits. Per al Comtat de Conçentaina, aquesta cançó ve a ser com *Muntanyes del Canigó* per als catalans de la comarcada d'una i altra banda del Pireneu.

CANÇÓ DE BATRE

Molt lent

M'han dit que e-res or - ga - nis - te;
 que con-tent es - tá - rà el pa - rel A la nit, quan vas a
 ca - sa, li to-ques l'or-gue a la ma - re.

M'han dit que eres organiste;
 que content estarà el pare!
 A la nit, quan vas a casa,
 li toques l'orgue a la mare.

Cantaire: Miquel Sellés i Calatayud, de 18 anys, mecànic, fill de llauradors. És la cançó predilecta del seu pare. Concentaina.

MILLENA O BILLENETA (I.^a vegada)

Millena o Billeneta és un poblet que avui forma part del partit judicial de Concentaina. És una mostra vivent del llogaret típic valencià. Una carretera de recent construcció passa pels seus voltants. Està enclavat al cor de la Vall de Travadell. En temps de la dominació dels àrabs, fou un dels fogars més temuts pels guerrers cristians. Aquí sofriren moltes derrotes les hosts dels reis de la Confederació. Quan passà a poder de la Corona catalano-aragonesa, tota la Vall de Travadell dependé de l'hegemonia comtal de Concentaina.

Situat al costat del Port (Portet de Billeneta), lloc de pas dels pobles de la Vall de Seta, sofrí els vaivens de les lluites de tostemps. Avui viu pacíficament, i mira de fit a fit la serralada de Serrella; en canvi, a la llarga, quan tomba son esguard, divisa entristit els cimals de la Mariola, de formes esborrades per l'entreteixit dels núvols capvesprals...

Agost, 4 i 5. — Sortírem el dia 4, ben matí, vers Millena. Els vianants matiners ens donaven el bon dia germanivolament. Les hortes de la Conestània no cedien a l'estiu la seva verdor perennal. Camí, carretera a estones, seguíem la

CANÇÓ DE BATRE

Lent

Qui - sie - ra ver - te y no ver - te,
qui - sie - ra ver - te en los cie - los

qui - sie - ra ha - blar - te y no ha - blarte, Ae, ae,
pa - ra ser - vir - te y a - marte. Ae, ae,

*Quisiera verte y no verte,
quisiera hablarte y no hablarte,* *quisiera verte en los cielos
para servirte y amarte.*

Cantaire: Josep Pérez i Gil, de 20 anys, llaurador. L'aprenqué dels companys de treball. Quatretondeta.

CANÇÓ DE BATRE

Ar - re, mu - la cas - ta - nya, cam - pa - ni - lle - ra;
e - res la pal - ma de la Ri - be - ra.

*Arre, mula castanya,
campanillera;* *eres la palma
de la Ribera.*

Cantaire: Josep Pérez, de 58 anys, llaurador. Quatretondeta.

CANÇÓ DE BATRE

Lent

Ma - ri - a del Mo - lí nou, sal - ta bots i car - re - re - tes,
i al ro - i - do de la mo - la, re - pi - ca les cas - ta - nye - tes.

*Maria del Molí nou,
salta bots i carreretes,* *i al roïdo de la mola,
repica les castanyetes.*

Cantaire: Vicent Alòs, de 27 anys, llaurador. Quatretondeta.

NADALA

Alegre (♩ = 108)

La pan - dor-ga es - - tà bor - rat - xa, la pan -

Pandorga (simbom̃a)

dor-ga es - tà bor - rat - xa i els que la to - quentam - bé; els fa -

drins que van en e - lla no va - len un di - hui - tet.

La pandorga està borratxa
i els que la toquen també;

els fadrins que van en ella
no valen un dihuitet.

Cantaire: Josepa Anduix, de 73 anys (l'ha recordada als col·lectors). Cançó molt popular, predilecta de l'àvia dels col·lectors. Concertaina.

DIUMENGE DE RAMS

Lent (♩ = 69)

Diu - men - ge, per ser diu - men - ge, diu - men - ge e - ra de

Rams; Bon Je - sús s'as-sen.ta en tau.la en Sent Pe-re i en Sent Pau.

Diumenge, per ser diumenge,
diumenge era de Rams;
Bon Jesús s'assenta en taula
en Sent Pere i en Sent Pau.
El primer bocí que pega,
pega un sospir tan regran.

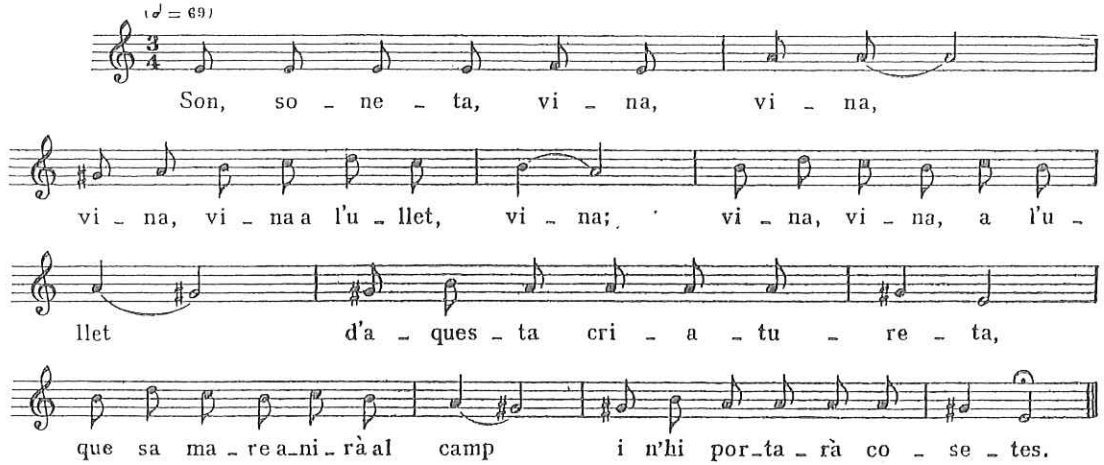
—Què sospires, Bon Jesús?
—Què tinc que sospirar, Pau?
Al dijous la meua Cena
i els farizeus me'n pendran;
em duran a cà *Pilatos*,
a un pilar m'amarraran;

i, si demane a beure,
fel i vinagre em daran;
i, si em cau una goteta,
dos cents 'sots em pegaran;
la Mare i la Magdalena
vindran darrera plorant,

II. CANÇÓ DE BRESSOL :

SON, SONETA, VINA, VINA, - VINA, VINA A L'ULLET

$\text{♩} = 69$

Son, so - ne - ta, vi - na, vi - na,
 vi - na, vi - na a l'u - llet, vi - na; vi - na, vi - na, a l'u -
 llet d'a - ques - ta cri - a - tu - re - ta,
 que sa ma - re a - ni - rà al camp i n'hi por - ta - rà co - se - tes.

Son, soneta, vina, vina,
 vina, vina a l'ullet
 d'aquesta criatureta,

que sa mare anirà al camp
 i n'hi portarà cosetes.
 A la falda, pinyonets,

a les mans, avellanetes,
 i als pits, uns assotets
 per assotar-li les anquetes.

Cantaire: Dolors Arrufat. Vid. pàg. 151.

17. CANÇÓ COMPOSTA: PAULETA - MARIAGNETA

Moderat (♩ = 52)

Pau - le - ta en ren - ta la ro - ba part d'a_vall del mo -
li; li'n diu: Déu vos guard, Pau - le - ta. I e - lla endiu: Ei - xir - me'n d'a ... qui.

Pauleta en renta la roba
part d'avall del molí;
li'n diu: — Déu vos guard, Pauleta. —
I ella en diu: — Eixir-me'n d'aquí.
Com vols que els meus ulls ho veguen
lo que el meu cor no pot sofrir?
Mos pares me'n fan 'menaces,
me'n volen treure d'aquí,
me'n volen portà a un desterro,
no se'n cull ni pa ni vi,
ni sal per posà a la vianda,
que jo m'hi haig de morir.
— No t'espantis tu, Pauleta,
no t'espantis tu per mi,
que jo te'n vindré a robar-te
un diumenge al dematí. —
I un diumenge, a les quatre hores,
el Josep ja en va sê allí;
dóna tres trucs a la porteta,
Pauleta ja en baixa a obrir,
ja en baixa tota plorosa,
tres parauletes va dir:
— Mons pares són a la sala,

no esperen sinó el sí.
— No en descontentis los teus pares
per a contentar-me a mi,
que jo ja me'n faré frare
del convent de Sant Narcís.
Quan n'estaràs casadeta,
ja m'ho enviaràs a dir;
si et prova, n'estaré alegre;
si no et prova, estaré trist. —
I un dia, dient la missa,
la carta ja en veu venir.
La missa mai s'acabava
per a poder-la llegir.
I al descloure'n de la carta
n'arrenca un gran sospir:
— Ai, Pauleta, filla meva,
si et pogués tenir aquí,
n'estaries ben regalada
del bon pa i del bon vi. —
Un frare s'ho escoltava,
al superiò ho va anà a dir,
i li van donar duixiplines
que no ho va poder resistir.

Cantaire: Roseta Felip. Vid. cançó anterior. L'aprengué de la seva mare, que la sabia de petita i ara tindria 88 anys.

La Passió sagrada,
 si la voleu meditar,
 teniu a la memòria
 lo que ara us vaig a explicar;
 penseu que el Redemptor
 morí per nostre amor,
 clavat a la Creu dura
 per nosaltres pecadors.

Al Fill li'n diguem ara:
 Vós no podeu morir,
 puix que el Déu, el meu Pare,
 ho ha disposat així.
 Així ho ha disposat,
 prestau l'atenció
 amb molta devoció.

Cantaire: Maria Balcells, d'uns 35 anys. Filla de Guardiola de Cervera. Freixanet.

31. SANTA SUSAGNA

(♩=152)

N'e - ra San - ta Su - sag - na la glo - ri -
 o - sa. Cert que la per - se - gui - en per a ma -
 tar - la; es po - sa de - trás d'un pi - no, per a - ma -
 gar - se. Que lin - da, fi - lla d'Hon - gri - a, que ros - sa
 n' e - ra San - ta Su - sag - na la glo - ri - o - sa.

N'era Santa Susagna
 la gloriosa.
 Cert que la perseguien
 per a matar-la;
 es posa *detrás* d'un *pino*,
 per amagar-se.

Que linda, filla d'Hongria,
que rossa
n'era Santa Susagna
la gloriosa.
 El *pino* se li obre,
 que era miracle

Cantaire: Maria Franquesa. Freixanet.

43. DON JOAN VE DE MATINES...

Don Jo - an ve de ma - ti - nes i tro - ba la Ma - ri - e - ta mor - ta,

i li to - cael peu, peu - ó - rum, per om - ni - a sæ - cu - ló - rum.

(♩ = 108)

De la Seu fins al can - tó, 'nem a cal Be - có, 'nem a cal

Be - có; de la Seu fins al can - tó, 'nem a cal Be - có del ra -

có. An - tes tu no te'n 'ni - ràs, la co - ti - lle - ta, la co - ti -

lle - ta, an - tes tu no te'n 'ni - ràs, la co - ti - lle - ta en dei - xa -

ràs. - Qui? - Tu. - Jo? la ma - jor - do - na, la ma - jor -

do - na. - Qui? - Tu. - Jo? la ma - jor - do - na del se - nyor rec - tor.

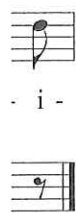
Don Joan ve de matines
i troba la Marieta morta,
i li toca el peu, peuórum,
per omnia saeculorum.
De la Seu fins al cantó,
'nem a cal Beco, 'nem a cal Beco;
de la Seu fins al cantó,
'nem a cal Beco del recó.

Antes tu no te'n 'niràs,
la cotilleta, la cotilleta,
antes tu no te'n 'niràs,
la cotilleta en deixaràs.
— Qui? — Tu. — Jo?
la majordona, la majordona.
— Qui? — Tu. — Jo?
la majordona del senyor rector. —

Cantaire: Dolors Aymerich i Tarruell. Vid. cançó anterior. Aprengué del seu pare aquesta cançó.

43. Don Lluís de Montalbà

Gronxat

Me n'han dat, per pe-ni - tèn - ci - a tres di - es la mar pas -
sar, jo, que per ser - hi més prom-pte, amb dos ja la vaig pas - sar.

Me n'han dat per penitència tres dies la mar passar,
jo que, per ser-hi més prompte, amb dos ja la vaig passar.
—Ai tia, la meva tia, la meva mare què fa?
—Don Lluís, la vostra mare és enterrada temps ha.
—Ai tia, la meva tia, la meva dona què fa?
—Don Lluís, la vostra dona se n'és tornada a casar
i ha trobat una sogra que li fa posar el peu pla.
—Ai tia, la meva tia, la meva dona on està?
—A la vora la ribera en una torre que hi ha.—
Me n'hi vaig cantant xiulant, veure si em coneixerà.
Al primer toc de guitarra el seu marit despertà.
—Escolta, la linda dama, escolta quin cant que hi ha,
serà el cant de la sirena, la sirena de la mar.
—No és el cant de la sirena, la sirena de la mar,
és el cant de don Lluís, primer marit m'és estat.
—Si és el cant de don Lluís, ara el baixaré a matar.
—Si mates a don Lluís per mi ja pots començar.—
L'un moria a punta d'alba, l'altre quan va clarejar.

Carme Vilar de Vilassar, 57 anys. Aquesta i tantes cançons com sap són apreses del seu avi i de sa mare. La seva mare tenia una amiga de La Garriga que passava temporades a Vilassar i n'ensenyava a la seva mare, que també era molt aficionada a aquestes cançons.

54. El testament d'Amèlia

Gronxat

L'A - me - lis es - tà ma - lal - ta, l'A - me - lis fi - lla d'un
rei, ja la pu - ja - ven a veu - re tres com - tes i un ca - va - ller.

Amelis està malalta, Amelis filla d'un rei,
comtes la van a veure, comtes i cavallers.
Sa mare la va a veure quan ja no té remei.
—Amelis, filla meva, Amelis, quin mal tens?
—El mal que jo en tinc, mare, molt que sí que el sabeu,
m'havau donat metzines per cremar-me el cor meu.
—Amelis, filla meva, confessa't bé amb Déu,
quan t'hagis confessada faràs el testament.
—Testament que vull fer mare, el faré davant de Déu:
set castells tinc en França que crec que tots són meus;
l'un el deixo als pobres, pobres i romeus,
l'altre el deixo a ma germana per quan la casareu,
els altres deixo a les ties, ties i oncles meus.
—Amelis, filla meva, i a mi què em deixareu?
—A vós perquè em sou mare us deixo el marit meu,
perquè sabeu governar-lo com fins ara bé ho feu,
i us deixo les xinelles, les xinelles dels peus
que quan baixeu l'escala el coll us hi trenqueu.—

Teresa de Lemus, apresada de sa mare. És de Martorell però està asilada a Sant Josep de Mataró.

107. La sortida a missa (2)

Moderat

que

-Ai ma - re, la ma - re, què és a - quest ru - i - do?

-En són les cri - a - des que sal - ten i brin - quen.

Jo no dor - mo, no, no _es - tic a - dor - mi - da.

—Ai mare, la mare, què és aquest ruidó?
 —En són les criades que salten i brinquen.
Jo no dormo, no, jo no estic adormida.
 —No són les criades que sento musiques.
 —Filla, t'ho diré
 se n'ha mort un grande en aquesta vila.
 —Ai mare, la mare, quan aniré a missa?
 —Ai, les menestrales s'estan quinze dies
 i tu com a reina un mes i vuit dies.
 —Ai mare, la mare, quin vestit duria?
 —Ai, les menestrales el de seda fina,
 i tu com a reina el de carmesina.—
 Al sortir a fora els infants ja criden:
 —Ara surt la mare, ara surt la viuda,
 si guapa casada molt més guapa viuda.
 —Ai mare, la mare, els infants què diuen?
 —Deixa dir els infants, deixa dir mentides.
 —Ai mare, la mare, els grans també ho diuen.
 —Filla t'ho diré, que també ho sabries:
 ton marit és mort, ja fa quinze dies.—

115. Els tres cavallers

Alegret

Musical score for 'Els tres cavallers' in 2/4 time, marked 'Alegret'. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: 'Si n'eren tres fadrinets, tres fadrinets de ventura, que varen anar a cantar a casa d'una minyona. Ai de la nit, ai de la nit, que tan poc dura, ai de la nit.'

Si n'eren tres fadrinets,
tres fadrinets de ventura,
que varen anar a cantar
a casa d'una minyona.

*Ai de la nit,
ai de la nit que tan poc dura,
ai de la nit.*

116. L'escriveta (3)

Musical score for 'L'escriveta (3)' in 3/8 time. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: 'Petiteta l'han casada, l'escrivaneta gentil, de tan petita que era no se sabia vestir. Oblanca flor de perera, l'herència és del jardí.'

Petiteta l'han casada, l'escrivaneta gentil,
de tan petita que era no se sabia vestir.

Oblanca flor de perera, l'herència és del jardí.

129. Muntanyes del Canigó (2)

Moderat

Ai mun - ta - nyes de Mont - seny, sou fres -
ques i re - ga - la - des, prin - ci - pal - ment a l'es -
Bon a - mor a - déu - si -
tiu que les ai - gües són ge - la - des.
au, co - lor de ro - - - sa en - car - na - da.

Ai muntanyes de Montseny, sou fresques i regalades,
principalment a l'estiu que les aigües són gelades.
Bon amor adéu-siau, color de rosa encarnada.

130. La donzella que va a la guerra

Si n'e - ra i Don Mar - cús no_en te - ni - a si - nó
hi - jas, no_en te - ni - a cap va - ron, no_en te - ni - a cap va - ron.

Si n'era i don Marcús
no en tenia sinó hijas,
no en tenia cap varon.

167. Les comares borratxes

Alegret

la

Ja n'hi ha - vi - a tres co - ma - res que en vo -
 Com be - rin - da - ven les co - ma - res, com be - rin -

a.

li - en dar un con - vit: ai, qui - na se'n tri -
 da - ven to - tes tres, com be - rin - da - ven les co -

a - ven al punt de la mit - ja nit.
 ma - res el di - a de sant Fran - cescl

Ja n'hi havia tres comares
 que en volien dar un convit:
 ai, quina se'n triaven
 al punt de la mitja nit.

*Com brindaven les comares
 com brindaven totes tres,
 com brindaven les comares
 el dia de sant Francesc!*

Una donà un cistell d'ous,
 costelles trenta-tres,
 com brindaven les comares,
 com brindaven totes tres!

f.
 ff.

XII. Els set dolors de la Mare de Déu

Moderat

El pri - mer do - lor fué quan Si - me - ó pro - fe - ti - tzà amb
 un col - tell de do - lor vos - tre cor ha tras - pas - sat; qui
 po - gués sa - ber el pe - sar que Vós vau te - nir a - quell di - a. Ver -
 ge i Ma - re Do - lo - ro - sa, so - cor - reu a a - quell qui us cri - da.

El primer dolor fué quan
 Simeó profetitzà
 amb un coltell de dolor
 vostre cor ha traspasat;
 qui pogués saber el pesar
 que Vós vau tenir aquell dia.
*Verge i Mare Dolorosa,
 socorreu a aquell qui us crida.*

La Blancaflor

Gronxat expressiu

an -

On es - tà la Blan - ca Flor? So - ta l'om - bra de la

men - ta que en bro - da - va un ca - mi - sol per

la fi - lla de la rei - na;

On està la Blanca Flor? Sota l'ombra de la menta
 que en brodava un camisol per la filla de la reina;
 de seda el brodava ella, quan la seda li faltava
 brodava del seu cabell;
 del seu cabell a l'or hi ha molt poca diferència.
 Gira els ulls envers la mar, veu venir la mar lluenta,
 veu venir un gallió, de galeres més de trenta.
 Veu venir un cavaller que lo seu marit li sembla.
 —Cavaller, bon cavaller, Déu vos dongui mar bonança
 si haveu vist i conegut a n'el meu marit a França.
 —Jo l'he vist, jo li conec, jo li porto d'ell comandes:
 la filla del rei francès per esposa li ha dada
 per esposa i per muller, per muller molt estimada.
 —Els set anys jo he esperat com a dona ben casada
 i set més l'esperaré com a viudeta endolada;
 si als catorze no en ve, mongeta en seré tancada
 i dormiré en llit de posts per coixí una pedra plana.
 —No us faci monja, senyora, no es faci mongeta encara
 que jo sóc el seu marit i he vist la seva constància.—

Carme Vilar de Vilassar de Mar. Vegi's les notes de 43 i 44. Melodia de 70.

3. EL ROSSINYOL DE LA PRIMAVERA

Alegret moderat (♩ = 80)

El ros - si - nyol de la pri - ma - ve - ra can - tai s'a -
 le - gra i fa el niu tot sol; ell en fa el niu en u - na bran -
 que - ta al - ta i es - tre - ta, no l'heu qui l'en vol

El rossinyol
de la primavera
canta i s'alegra

i fa el niu tot sol;
ell en fa el niu
en una branqueta

alta i estreta,
no l'heu qui l'en vol.
El rossinyol,

si en té vuit pessetes,
trenta i dos rals
tothom ja ho pot dir;
les ha donat
a la seva amoreta
'b un sant diumenge
de bon dematí.
Vós, donzelleta
que aneu a la plaça
i una cistella
de flors ne porteu,
les vostres mirades
per mi són falses

i a mi me tenen
el cor robat.
Com foren promesos,
foren entesos;
la passió
luego els fa casar;
ai, la primera
nit que es casaren,
ai, que tot foren
roses i flors.
I als nou mesos
tot són renyinos,
tot són renyinos,

llantos i plors;
el rossinyol,
aquella alegria,
sempre els hi deia :
— Serem més de dos. —
Ditxosos pares,
també les mares,
que Déu vos doni
lo bon hereuet.
El rossinyol,
'b aquella alegria,
sempre els hi deia :
— Guardeu-lo del fred. —

Cantaire: Núria Baus i Iglesias. Vid. cançó anterior.

4. LA BUGADERA QUEIXOSA

Alegre (♩ = 108)

Iu - na can - ço - ne - ta can - ta - ri - a
 jo, tre - ta d'u - na no - ia, n'és del Ros - se -
 lló. Que de l'a - mor pri - me - ra la pri - me - ra
 flor, vem - por - tes la pal - ma de tot Ros - se - lló.

I una cançoneta
cantaria jo,
tota d'una noia

l'emportes la palma
de tot Rosselló.
Ella quina i pasta

si l'ha estenedeta
'b un jardí de flors;
si l'ha placadeta

18. L'ENAMORAT BEN ACOLLIT

(Mogudet ♩ = 160)

(♩ = ♩ sempre)

U - na can - çó vull can - tar, u - na can - çó to - ta
no - va, tre - ta n'és d'un fa - drí, tam - bé d'u - na mi -
nyo - na. E - lla n'és gran per - so - na, m'hi vol - dri - a ca -
sar, so - la - ment e - lla em vul - gui o me la vul - guin dar.

Una cançó vull cantar,
una cançó tota nova,
treta n'és d'un fadrí,
també d'una minyona.
Ella n'és gran persona,
m'hi voldria casar,
solament ella em vulgui
o me la vulguin dar.
Teresa se'n diu per nom
la que el meu cor estima,
i això ja ho sap tothom
que és una galant nina;
seria medicina

per un mal que jo en tinc.
Ella me n'és la causa,
si sempre vaig i vinc.
Ja en respon la veu dolça,
que no en pot millor dir:
— Si és que Déu ho mana,
us desitjo seguir.
Casats serem los dos,
passarem nostra vida,
i amb molta d'alegria
n'airem a treballar,
i amb molta d'alegria
us portaré el menjar. —

Cantaire: Dolors Fageda i Brugada. Vid. cançó anterior.

37. SARDANA SATÍRICA DE RUPIT

(♩. = 104)

To - ta la gent de Ru - pit fan com els de Sant Ce -
 lo - ni, car - re - gats d'en - ven - ci - ons, com el mes - tre Pe - re An -
 to - ni; si jo sa - vi - a d'es - criu - re, i en fa - ri - a un tes - ta -
 ment; tot són flau - tes i flau - te - tes, tot ai - xò s'empor - tael vent.

Tota la gent de Rupit
 fan com els de Sant Celoni,
 carregats d'envencions,
 com el mestre Pere Antoni;
 si jo sabia d'escriure,
 i en faria un testament;
 tot són flautes i flautetes,
 tot això s'emporta el vent.

Tota la gent de Rupit
 en són gent de galant traça,
 ells mateixos s'han guarnit
 una barca al mig de plaça.
 Perquè la ribera hi passa
 en allí en aquell indret,
 ara no tardaran gaire
 a ballar lo martinet.

Cantaire: Francisca Bagó. Vid cançó anterior.

38. EL ROSSINYOL

Alegre (♩ = 108)

Ros - si - nyol que vas a Fran - ça, ros - si - nyol que vas a
 Fran - ça, t'en - co - ma - no la meu ma - re, Ros - si - nyol d'un
 vol, ros - si - nyol de la vall d'Or - lan - da, ros - si - nyol d'un vol.

la gent ja no em conexia ;
 el dijous, devers migdia,
 tots els ossets que tenia
 los me porien comptar ;
 el divendres vaig passar
 així com millor poria ;

el dissabte, de plorar,
 la siqui real corria.
 De vós esper, vida mia,
 que em dareu tanta alegria
 com tristô em vâreu causar.

Cantaire: Francisca Humbert. Vid. pàg. 381.

Diu la cantaire que aprengué aquesta cançó amb la *tonada de la ximbomba*, i que sempre l'ha cantada així.

49. LA MORT DE NA ROSETA

Animat (♩ = 104)

A San - ta - nyí vaig par - tir
 amb u - na fos - ca re - sol - ta. Pel ca - mí me va - ren
 dir. - An - dreu, Na Ro - se - ta és mor - ta. -

A Santanyí vaig partir
 amb una fosca resolta.
 Pel camí me varen dir:
 — Andreu, Na Roseta és morta. —
 Jo, per sebrer-ho més cert,
 vaig passar per ca sa tia:
 — Tia, que fa Na Roseta?
 — Diuen que se vol morir. —

 amb guitarra i violí
 per veure si s'alegrava.

Com s'havia d'alegrar,
 que la mort s'hi acostava!
 Quan la treien de ca seva
 sa mare se n'hi va anar
 amb un mocadô en la mà:
 — Adiós, filleta meva!
 Aquests cabellsets tan rossos
 no los gosava mirar.
 Haver-ho de remolcar
 pels animals verinosos! —

Cantaire: Francisca Humbert. Vid. pàg. 381.

En esser davant es pont
voldria tornar bellveure,

i vós, que fóssiu sa font
d'allà on jo he de beure.

Cantaires: Les mateixes de la cançó anterior.

70. CANÇÓ DE «SES PANADES»:

EN AQUESTA CASA HONRADA — NO SE'N VA NENGÚ FELLÓ

Alegre ($\text{♩} = 104$)

(1ª vegada, una veu; 2ª totes)

En a .. ques - ta ca - sa hon - ra - da no sen -
va nen - gú fe - lló: so - len dar u - na pa -
na - da, u - na co - cao un ve - lló. lló.

Dei - xem lo dol, dei - xem lo dol, can - tem amb a - le -
gri - a, a - ni - rem a dar los pas - cos a Ma -
ri - a, a Ma - ri - a, a Ma - ri - a.

En aquesta casa honrada
no se'n va nengú felló:
solen dar una panada,
una coca o un velló.

Deixem lo dol,
cantem amb alegria,
anirem a dar
los Pascos a Maria.

En aquesta casa hi ha
una jove com el sol;
si mos donau sa panada,
cantarem: «Deixem lo dol».

Cantaires: Les mateixes de la pàg. 403.

46. TESTAMENT DE N'AMÈLIA

Diuen que n'està mala la filla del bon rei comtes la'n van a veure comtes i altra

gent - Ai quèl meu cor se'm nua com un ram de clavells
i un ram de violes roses i penaments

Diuen que n'està mala
la filla del bon rei.
Comtes la'n van a veure,
comtes i altra gent.
També hi va la seva mare,
quan no hi ha més remei.
— Filla, la meva filla,
quin mal ne serà aquí.
— Metzines me n'heu dades
que em cremen el cor meu.
*Ai que el meu cor se'm nua
com un ram de clavells*

*i un ram de violes,
roses i penaments.*
— Filla, la meva filla,
haureu de fer testament.
Filla, la meva filla,
a mi què em deixeu?
— Mare, la meva mare,
a vós, perquè em sou mare,
us deixo l'espòs meu;
al capdavall de l'escala,
el cor vos hi trenqueu.

Cantaire: Antònia Arquer, Lliçà de Munt.

47. SANT JOSEP VA A BUSCAR FOC

Sant Jo-sep va a bus-car foc va a bus-car foc i no'n tro-ba en tot- nunt de bus-car foc n'ha pa-

rat la se-ua es-po-sa

Sant Josep va a buscar foc,
va a buscar foc i no en troba,
i en tornant de buscar foc
n'ha parit la seva esposa.
N'ha parit un infantó,

un infant com una rosa;
el pobret n'és mort de fred,
que pels nostros pecats plora.
No té res per acotxar,
sinó un tros de flassada;

49. LA FILADORA

La Nit de Nadal és nit d'alegria, qui a pren fi-la-sa i fus ho, us em vol per vi-la-lava la la la,
la que va i se'n va

La nit de Nadal
és nit d'alegria,
pren filosa i fus,
dóna un tomb per vila.
Laralalalalà,
que repica i se'n va.
Enquantra el galant
que ella volia.
— Ont aneu, amor,
roseta polida?
— A cal teixidor,

que en tinc peça ordida.
— Bé em direu, amor,
quantes canes hi teníeu.
— N'hi tinc setze canes,
menos quinze i mitja.
— Bé em direu, amor,
d'això què en faríeu.
— Algun llençolet
i alguna camisa,
i algun tovaíó
per casar les filles.

Cantaire: Maria Torra, Sant Llorenç Savall.

50. ELS TRAGINERS DE CARDONA

Els tra-gi-ners que mar-xen pa-ra-nen pel ca-mí ral pel ca-mí de Car-dona
pa-ra-nen de bus-car sal

Els traginers com marxen
passen pel camí ral;
pel camí de Cardona
vénen de buscar sal.

Si la senten com canta,
no es cansen d'escoltar,
que n'apareix la serena
com canta dins del mar.

Cantaire: Maria Marfà, Sant Llorenç Savall. 80 anys, àlies «Sàvia». Natural de Sant Llorenç.

56. UNA CANÇÓ VUI CANTAR

Mi na can. s'è mi can. t'ax na hi ha molt que s'és dic-ta-ta. En na mi. nyo. na que
 hi ha Pla. na se. Fich. s'és cri. a-en. mi na no t'hi es. sa. rai amb a. quell que tant t'a-
 grada. En

Una cançó vui cantar,
 no hi ha molt que s'és dictada,
 d'una minyona que hi ha,
 Plana de Vic s'és criada.
 Mira, no t'hi casaràs
 amb aquell que tant t'agrada.
 En festeja un fadrinet,
 que està per mosso a la casa.
 Son pare li està dient:
 — Mira, no vui que t'hi casis;
 ell és un pobre fadrí,
 tu ets filla de bona casa. —
 El fadrí, que ho ha sentit,

resposta de prompte ha tornada:
 — Per pobresa no espantà's,
 ni per riquesa alabança.
 Ens llevarem dematí
 i farem llarga la vesprada;
 si per cas gonyem un sou,
 farem sis dies de gasto;
 els diners que ens sobran
 els posarem a la caixa.
 Després, quan ne tindrem prou,
 en comprarem una casa;
 d'una casa en vindrà un camp,
 d'una cosa en vindrà una altra.

Cantaire: Francisco Valls, , Sant Llorenç Savall.

57. FRANCISQUETA, ADÉU-SIAU

Ja l'e. Sant dels quin. seamp nos min-ci fin'ie. ran set. re jo m'ém poria fes-te far m'
 tes. nos. La francis-que. ta a. ven hem a. nos a. ven jo que nos vels e. nos
 me. sta a. ven hem a. nos a. ven

Josep Barberà-Pere Bohigas

I a l'edat de los quinze anys
 mos principis n'eren setze;
 jo me'n posí a festejar
 una hermosa Francisqueta.
Adéu, bon amor, adéu,
ja que no vols ésser meva.
Adéu, bon amor, adéu.
 Un altre s'hi va posar,
 un que no en gustava a ella.
 De raons amb més raons,
 la malícia fou soberga.
 Ens vàrem desafiar,
 allí a vora l'arboleda;
 me'n començà de donar
 una bufetada ferma.
 Me'n poso la mà al punyal,
 tres punyalades li pego;

la una li dono al pit,
 l'altra en el costat esquerre;
 l'altra a la boca del cor,
 per dar-li més cruel pena.
 Jo me'n vaig determinar
 d'anar-me'n amb una iglésia.
 Justícia m'hi va saber,
 de prompte me'n vingué a pendre.
 De prompte me'n van lligar
 en el coll cruels cadenes.
 Un dia, sent a la presó,
 la Francisqueta me'n ve a veure.
 — Francisqueta, adéu-siau,
 que me'n porten al desterro;
 si a la terra no ens veiem,
 en el cel ens puguem veure.

Cantaire: Francisco Valls, Sant Llorenç Savall.

58. EL DEMATÍ QUAN SE LLEVA

The musical score consists of three staves of music in a single system. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The music is written in a simple, folk-like style. Above the first staff, there are three 'ten' markings indicating breath or phrasing points. The lyrics are written below the notes.

Al de-ma-ti quan se lle-va son la ma-ria de les nou se'n va a mirar la pas-te-ra a
 ven-re sibi ha cap ou la pai-ella sempre reg-na el gustet no pot fal-tar ! a-
 ïeu fi-qui-ra de ce-ra ca-men-ça de re-ti-rar

I al dematí con se lleva
 són la vora de les nou;
 se'n va a mirar la pastera,
 a veure si hi ha cap ou.
 La paiella sempre regna
 i el gustet no pot faltar.
Adéu, figura de cera,
comença de retirar.
 Sa mare li diu: — Pepeta,

com tu no n'hi ha cap més;
 a mi me n'agradaria
 que et cerquessis un promès.
 — No hi ha cap minyó tan guapo
 com és lo hereu Marçal. —
Adéu, figura de cera
del carrer de l'Hospital.
 La'n demanen per ser núvia
 i diuen que no té vestit.

Joan Tomàs i Parés

7. L'ORENETA I EL PINSÀ

l'orenetta i el pinsà
tururu s'en volien maridar

dà tururu, s'en volien maridar
dà tururu ru ru ru ru ru ru ru
rà

L'orenetta i el pinsà
tururu
se'n volien maridar
tururu
se'n volien maridar
tururum rumru ru ra.
I el dia de la boda

no en tenien vi ni pa.
El pinsà se li enfada,
no ho va volguer celebrar.
L'aurenetta, molt joiosa,
prompte se'n posa a plorar,
i es va acabar amb esbralles (baralles)
i el pinsà es va penjar.

Cantaire: Carme Farrarons, les Peces.

8. JOC DE MAINADA

Els plats ne són trencats de la prim
prim ver-de-ro-la, els plats ne són trencats
del ram de l'oriol.

Els plats ne són trencats
de la prim prim verderola,
els plats ne són trencats
del ram de l'oriol.
— Feu-los adobar

de la prim...
— No en tenim diners.
— Feu-ne fer als ferrers.
— Els ferrers no en fan.

Cantaires: Carme Santó i Mañé, Mercè Marlès i Carme Farrarons. Les Peces.

Palmira Jaquetti-Enric d'Aoust

38. CANÇÓ DE BODES

Pausat

Eixiu-n'hi n'hi ba- lo. ma i hi... xiu
 n'hi del niu que la ro- ba
 mar- xe no l'a- con- se- quiu

Eixiu-n'hi, paloma,
 eixiu-n'hi del niu,
 que la boda marxa,
 no l'aconseguiu.
 I al baixar-n'hi de l'escala,
 tres paraules de tristor.
 Mare, si us he agraviada,
 jo us demano perdó.

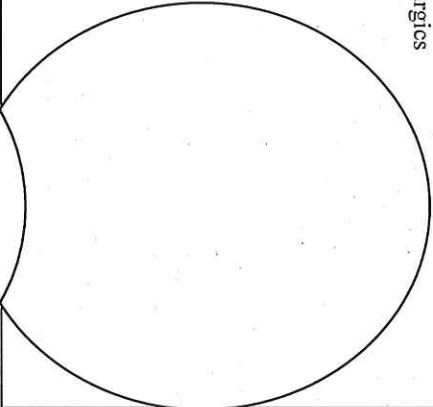
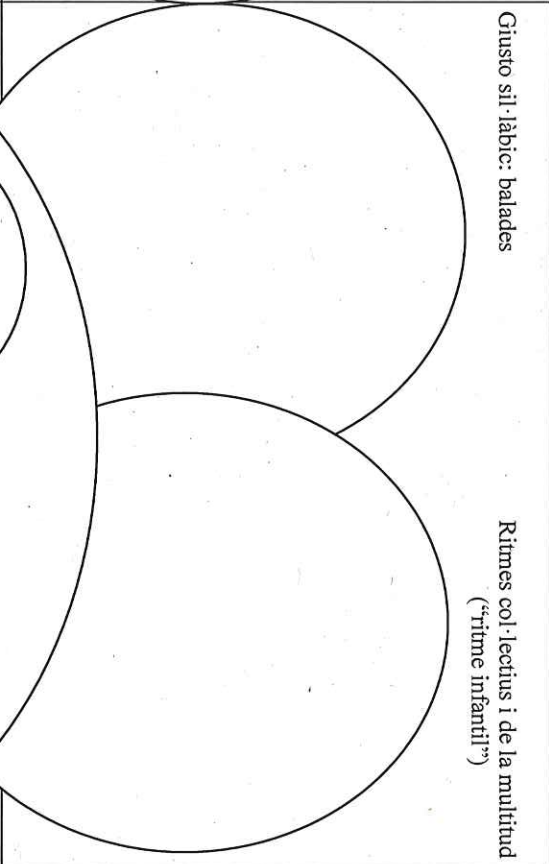
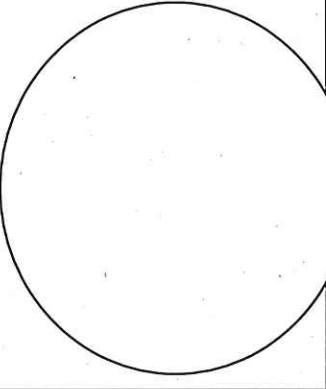
A l'isglésia heu anada
 a deixar lo ram d'honor,
 que lo ram de les donzelles
 no l'alcançareu més ros.
 Despediu-vo'n de la filla,
 mare del cor dolorós;
 ara que l'heu casada,
 no la manareu més vós.

Cantaire: Magdalena Dries, Cal Cinto, 76 anys. Peramea.

39. QUI EN COLLIRÀ EL ROSER

Pausat, amb gràcia

Qui'n collirà'l ro- ser el
 ro- ser de Déu... la fu... l'a
 ver- me- lla bon Je- rús en

<p>MODELS RÍTMICS AL MEDITERRANI</p>	<p>NO-MESURAT (sense pulsació proporcional)</p>	<p>MESURAT (amb pulsació de proporció força estricta)</p>
<p>CANTATS</p> <p>(l'organització rítmica es fonamenta en el nombre de síl·labes i en l'accentuació de les síl·labes)</p>	<p>Tonades de feina Diversos cants litúrgics</p> 	<p>Giusto síl·lábic: balades</p> <p>Rimes col·lectius i de la multitud ("rítmic infantil")</p>
<p>INSTRUMENTALS</p> <p>(l'organització rítmica NO es fonamenta en el text, malgrat que pugui adaptar-s'hi un text i ser cantat)</p>	<p>Introduccions instrumentals (nauba, introit sardanes, entrada castells, entrada danses, etc.)</p> 	<p>Aksaks</p> <p>Polirítmies</p> <p>Motllos rítmics de dansa "compàs"</p> <p>Motllos rítmics</p>